

Lantbrukets bostadsbyggnader

Lantbrukets bostadsbyggnader har av en lång tradition varit uppvärmda med i huvudsak ved. Givetvis så förekommer även de andra energialternativen men dock inte alls så frekvent som i vanliga småhus.

Pannbranschen hade ett par riktiga guldår i slutet av 80-talet i och med att avdragsrätten för bostadsbyggnaden på lantbruket försvann den sista december 1990.

Samtidigt försvann den så kallade installationsmomsen på 12,87 procent.

Dessa år var det inte svårt att sälja pannor och just försäljningen av vedpannor till lantbruket satte ett närmast oslagbart rekord.

Pannan flyttar

I och med att en modern vedeldning är mer utrymmeskrävande än en oljeeldning så har det blivit relativt vanligt att lantbrukaren har flyttat ut vedeldningen från bostadsbyggnaden.

Ett nytt pannrum har inretts som värmer bostadsbyggnaden via ett kulvertsystem. Inte alldeles sällan har man i samband med detta även valt att värma någon annan byggnad på gården.

Bioenergi toppar önskelistan

Det idag mest efterfrågade och köpta värmesystemet för bostadsuppvärmning på lantbruket är ett bioenergisystem. Ved, flis och spannmålsutrustning ligger högst på önskelistan. Ganska självklart egentligen med tanke på att lantbrukaren själv oftast kan producera detta. Vidare så är ju uttag av energi från den egna produktionen för bostadsuppvärmning skattefri.

Vedeldning

Vad det gäller vedeldning så består en vanlig anläggning av en 50 kW panna för halvmetersved och en ackumulatortank på 3 m³. Relativt ofta är det bara pannan man byter då tanken redan stått där en lång tid. Merparten av pannorna som säljs är av den typen vi ofta kallar "miljögodkänd" och har bra värden på såväl verkningsgrad som emissioner. Tyvärr så säljs även andra, ej klassade produk-

ter och då oftast med ett lågt pris som enda argument.

Flis och spannmål

Småskaliga flis- och spannmålsanläggningar finns det gott om på marknaden idag. Populärast här är en stoker eller spannmålsbrännare som monteras på en redan befintlig panna.

Solsystemet

Något som jag personligen tycker är lite synd är att det sällan kompletteras med solfångare i dessa anläggningar. Systemmässigt passar bioenergi och sol utmärkt ihop. Att ekonomiskt kunna räkna hem en investering i solvärme är givetvis så gott som omöjligt ifall lantbrukaren räknar ett energipris på mellan 0 och 15 öre per kWh för den egna tillförda energin. Kan i och med detta konstatera att lantbrukaren kanske inte är direkt snål men i alla fall ekonomiskt lagd. Dessutom är han en strävsam typ som tydligen inte vill

ha semester från pannrummet i fyra-fem månader varje sommar. Uppmanar därmed mina kompisar i solvärmebranschen att målgruppsanpassa marknadsföringen för denna kundgrupp.

Större anläggningar

På de senaste åren och med anledning av de stigande energipriserna har intresset ökat markant att även konvertera den fossila energianvändningen som finns för gårdens egna produktionsanläggningar. Spannmålstorkning är ett utmärkt exempel på konvertering från olja till bioenergi, som det bara för ett par år sedan var svårt att hitta lönsamhet i.

Dessa anläggningar är lite svårare att generalisera då förutsättningarna för vad som ska värmas och när på året varierar stort. Bränslevalen här är desamma för de som används för bostadsuppvärmningen med den skillnaden att även stråbränslen som halm kommer ifråga.

Olof Arkelöv, LRF Konsult